

Datum:	07-2020
URL:	https://europa.eu/!jk99nI

To poročilo je **tretje ocenjevalno poročilo skupne preiskovalne skupine (JIT)**, ki ga je objavila mreža za skupne preiskovalne skupine od leta 2014. Vsebuje dve poglavji.

Poglavje 1 vsebuje neizčrpen pregled **ugotovitev iz 88 ocenjevalnih obrazcev, ki so jih uporabniki skupnih preiskovalnih skupin izpolnili med novembrom 2017 in novembrom 2019.**

Poglavje 2 posebej obravnava **izkušnje Eurojusta glede dela skupnih preiskovalnih skupin s tretjimi državami.**

Povzetek vsebuje pregled glavnih praktičnih ugotovitev tega poročila v smislu pridobljenih izkušenj in ugotovljenih dobrih praks.

Ugotovitve iz ocene skupnih preiskovalnih skupin

(a) Ustanovitev skupne preiskovalne skupine

Ugotovljeni posebni izzivi:

- premalo potekajočih preiskav v zadevnih državah;
- Določitev ustreznih partnerjev za skupno preiskovalno skupino, če gre pri primeru za povezave med več kot dvema državama;
- izvedljivost in pripravljenost za sodelovanje v skupni preiskovalni skupini;
- Nepripravljenost za pridružitve večstranski skupni preiskovalni skupini, v katero bi bile vključene države, katerih preiskave med seboj niso neposredno povezane;
- različne operativne prednostne naloge/različne ravni preiskav v sodelujočih državah;
- Določitev ustreznih partnerjev za skupno preiskovalno skupino, kadar na nacionalni ravni poteka več kazenskih postopkov, ki jih ni mogoče združiti;
- ustanovitev skupne preiskovalne skupine brez odlašanja v primerih, ko se odločitev o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine sprejme približno v času, ko se pričakuje, da se bodo ukrepi izvedli.

Dobra praksa:

- poznavanje orodij skupne preiskovalne skupine: prejšnje izkušnje držav ali nacionalnih organov s sodelovanjem v skupni preiskovalni skupini;
- dogovor o poenostavljenem postopku obravnave sprememb članstva skupne preiskovalne skupine;
- poenostavitev vloge nacionalnih strokovnjakov za skupno preiskovalno skupino (koordinatorjev) pri postopku ustanavljanja;
- uporaba skupnega delovnega jezika za razpravo o osnutku sporazuma o skupni preiskovalni skupini;
- sprejetje sporazuma o skupni preiskovalni skupini v angleškem jeziku v nacionalnem postopku (prevod ni potreben);

- razprava med ustanovitvijo skupne preiskovalne skupine o tem, kako bo opravljena operativna analiza in kdo jo bo opravil (Europol ali nacionalni organi);
- zgodnja pojasnitev pravnih in praktičnih vprašanj že pred ustanovitvijo skupne preiskovalne skupine; sodelovanje Eurojusta pri zagotavljanju pomoči in svetovanja.

(b) Operativna faza

Opredeljeni posebni izzivi:

- jezikovna vprašanja, zlasti pomanjkanje časa in prevajalcev, kadar je gradiva za prevod veliko ali kadar se prevaja v manj pogoste jezike;
- usklajevanje odziva na zahteve po medsebojni pravni pomoči/evropskem preiskovalnem nalogu, ki jih je ena od strank prejela v skupni preiskovalni skupini kot zaprosilo za izmenjavo dokazov, zbranih v skupni preiskovalni skupini;
- različni obvezni roki za preiskave za sodelujoče v skupni preiskovalni skupini, kar lahko vpliva na operativne dejavnosti;
- zavrnitev izvršitve evropskih nalogov za prijetje zaradi razmer v zaporu;
- razlike v pravnih zahtevah v zvezi z zaslišanji žrtev in prič.

Dobra praksa:

- vloga uradnikov za zvezo iz ene države skupne preiskovalne skupine, ki so napoteni v drugo državo skupne preiskovalne skupine: vsakodnevna komunikacija in globlje razumevanje posebnosti pravnega sistema ter kulturne in socialne podlage;
- uporaba skupnih preiskovalnih metod in orodij med organi pregona zadevnih držav;
- vidnost skupinskega dela v zvezi s prijetimimi osumljenci;
- udeležba posebnih strokovnjakov (nacionalnega koordinatorskega centra za boj proti trgovini z ljudmi, Interpola, nevladnih organizacij, ki lahko pomagajo pri reševanju primera);
- izvajanje skupne strategije za podporo žrtvam trgovine z ljudmi in njihovo zaščito (multidisciplinarni pristop, vključno z nevladnimi organizacijami, ministrstvi za pravosodje);
- dodana vrednost skupnega nadzora in analize prestrežanja v realnem času, povezanega s trgovino z drogami na obmejnem območju;
- stalno sodelovanje v razpravah, da se pojasnijo pravni sistemi in zahteve v različnih državah;
- možnost uporabe istega tolmača/prevajalca v vseh dejavnostih skupne preiskovalne skupine (prevajanje prisluškovanja, tolmačenje na sejah), da se omogoči boljši pregled primera in prispeva k učinkovitosti sodelovanja;
- dobra priprava protokolov o izmenjanih informacijah in dokazih (s pomočjo registra skupne preiskovalne skupine).

(c) Faza kazenskega pregona

Dobra praksa:

- nadaljevanje sodelovanja med kazenskim pregonom – sklicevanje v zaprosilih na zaprte skupne preiskovalne skupine;
- nadaljevanje sodelovanja v skupni preiskovalni skupini za obravnavo praktičnih/pravnih/operativnih vprašanj med kazenskim pregonom.

Izkušnje Eurojusta v skupnih preiskovalnih skupinah s tretjimi državami

- Skupne preiskovalne skupine (JIT) se vse bolj obravnavajo kot dragoceno orodje pravosodnega sodelovanja s tretjimi državami. Ob koncu leta 2019 je 20 držav članic EU že pridobilo izkušnje v skupnih preiskovalnih skupinah s sodelovanjem tretjih držav. Iz primerov, ki jih obravnava Eurojust, je razvidno, da je bilo doslej skupaj ustanovljenih 74 skupnih preiskovalnih skupin z eno ali več tretjimi državami.
- Večina skupnih preiskovalnih skupin, v katerih so sodelovale tretje države, je bilo ustanovljenih na podlagi Drugega dodatnega protokola h Konvenciji Sveta Evrope iz leta 1959. Poleg tega je bil kot pravna podlaga za ustanovitev skupne preiskovalne skupine uporabljen tudi člen 19 Konvencije ZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.
- Eurojustova svetovna mreža je pomembno prispevala k vzpostavljanju stikov v zgodnji fazi in k povečanemu številu uspešno ustanovljenih skupnih preiskovalnih skupin s tretjimi državami. Tožilci za zvezo pri Eurojustu so imeli še zlasti odločilno vlogo. Poleg tega je pri uspešnih ustanovitvah skupnih preiskovalnih skupin sodelovalo več Eurojustovih kontaktnih točk.
- Eurojust je v celotnem času obstoja skupne preiskovalne skupine, v katerih so sodelovale tretje države, zagotavljal operativno pomoč. Usklajevalna srečanja v okviru Eurojusta so dragocena platforma za odločanje o ustreznosti zadeve za ustanovitev skupne preiskovalne skupine, pripravo sporazuma o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine in odločanje o nadaljnjih operativnih ukrepih. Več skupnih preiskovalnih skupin s sodelovanjem tretjih držav je poleg tega izkoristilo Eurojustovo financiranje, namenjeno skupnim preiskovalnim skupinam. Nacionalni organi bi lahko razmislili o vzpostavitvi centra za usklajevanje pri Eurojustu v podporo dnevne skupnega ukrepanja, tudi kadar zadeva vključuje eno ali več tretjih držav.
- Dobro, redno in učinkovito komuniciranje, po možnosti v skupnem delovnem jeziku, je najpomembnejši vidik uspešnega sodelovanja v skupni preiskovalni skupini, ne glede na to, ali je tretja država tudi članica skupne preiskovalne skupine ali ne. Posebna vprašanja, ki so bila obravnavana v skupnih preiskovalnih skupinah, v katere so bile vključene tretje države, so vključevala posebne klavzule v sporazumu o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine, ki odražajo pravne nacionalne zahteve, različne standarde in pravila o zbiranju dokazov ter pravne možnosti prenosa postopkov v zgodnji fazi.
- Razlogi za neustanovitev skupne preiskovalne skupine so bili pogosto enaki kot pri zadevah, ki zadevajo samo države članice EU, kot na primer, da so v prezgodnji fazi za odločanje ali v drugačni oziroma pozni fazi preiskave/pregona. Nekateri dejavniki, ki so značilni za morebitno sodelovanje tretje države, so med drugim drugačna pravila o razkritju, neobstoj skupne pravne podlage za ustanovitev skupne preiskovalne skupine in dajanje prednosti sodelovanju ob uporabi medsebojne pravne pomoči.